

Коробка А.А., студентка, Бунда О.М., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЙОГО ПРОГНОЗУВАННЯ В УКРАЇНІ

Перехід індустріального суспільства до інформаційного, трансформація організаційних форм підприємницької діяльності, новий щабель еволюції, на який переходить бухгалтерський облік як суспільно-економічна наука, – усе це ілюструє розвиток усіх категорій буття та зумовлює необхідність передбачення і прогнозування нових форм існування суспільно-економічних явищ або об'єктів [2].

Цілями прогнозування бухгалтерського обліку є: визначення можливих напрямів розвитку світової науки; виявлення основних досягнень науки, придатних для використання в майбутніх дослідженнях; відбір найперспективніших напрямів дослідження і визначення їх можливих результатів [4].

Для встановлення існуючих тенденцій розвитку бухгалтерського обліку нами було досліджено перелік дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук вітчизняних вчених-обліковців починаючи з 2010 року [5].

Слід відмітити, що спільною рисою для всіх досліджених вітчизняних дисертацій є вивчення тенденцій обліку під впливом глобалізаційних процесів та суцільної інформатизації суспільства. Також вітчизняними вченими 2010–2015 рр. передбачався «лавиноподібний» ріст економічної інформації, у т.ч. облікової; інтеграція вітчизняної облікової системи в міжнародну; повна автоматизація облікового процесу та представлення інформації користувачам у цифровому суспільстві. Одночасно з вивченням передового вітчизняного досвіду було проведено огляд досліджень у галузі бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту, що наводяться у відомих світових облікових періодичних

видань за 2015 р., зокрема: "AccountingReview" (USA)[7], "AccountingHorizons" (USA) [6], "BusinessFinanceAccounting" (UK)[8]. Досліджуючи зарубіжні публікації, варто відзначити, що найбільшу увагу вчені зосереджують на дослідженні конкретних аудиторських процедур при підтвердженні достовірності фінансової звітності; методиках застосування міжнародних стандартів в умовах економічних перетворень; використанню облікових інструментів у процесі управління доходами підприємства; обґрунтуванні методик обліку для «нових» об'єктів – зазначеним темам присвячено 42,5% із досліджених робіт. Роботи, присвячені іншим напрямкам розвитку бухгалтерського обліку та контролю, таких як розширення переліку аналітичних процедур; посилення уваги до процесу організації роботи облікового персоналу; посилення значимості якості облікових даних при визначенні кредитного рейтингу підприємства та вартості його капіталу; поява нових видів економічних злочинів та необхідність їх попередження становлять 26,1% у досліджуваній сукупності [3].

Порівнюючи тенденції, наведені у вітчизняних та зарубіжних наукових дослідженнях з бухгалтерського обліку, аналізу та контролю, слід відзначити наступне. Спільна проблематика, що досліджувалася вченими, була пов'язана із: впровадженням нових об'єктів обліку, подальшою інтеграцією обліку в систему управління, підвищенням ролі контролю на підприємствах, посиленням уваги до процесу організації роботи облікового персоналу, застосуванням міжнародних стандартів. У той же час, в англійській літературі прослідковується певна тематика досліджень, не притаманна вітчизняній науці, зокрема: трансформація принципу консерватизму в контексті глобалізаційних змін, посилення впливу фінансових корпорацій на державне регулювання обліку (корпоративне лобіювання), розширення переліку аналітичних процедур, що використовуються для оцінки ризиковості бізнесу, посилення значимості якості облікових даних при визначенні кредитного рейтингу підприємства та вартості його капіталу.

Вітчизняними вченими також висвітлювалися певні проблеми, що є менш актуальними для економічно розвинутих країн, проте необхідними для вивчення на даний час в Україні, серед них: використання електронного бізнесу як способу диверсифікації діяльності господарюючих суб'єктів, подальше удосконалення методики обліку на підприємствах електронної торгівлі, використання системи електронного документообігу усіма суб'єктами економіки [1].

Отже, прогнозування є необхідною методологічною складовою при формуванні стратегічних орієнтирів розвитку будь-якої науки, у т.ч. бухгалтерського обліку. Вивчення прогнозів вітчизняних та зарубіжних вчених після 2015 р. дало змогу виявити спільні тенденції розвитку вітчизняного та зарубіжного обліку, а також виокремити ряд тенденцій, актуальних наразі для України. На підставі визначених тенденцій доцільним, на нашу думку, є планування наступних досліджень у бухгалтерському обліку, аналізу та контролі, а також передбачення потенційних проблем, що можуть мати місце у майбутньому, способів їх вирішення або уникнення.

Література

1. Бондар М.І. Методологія та організація обліку і контролю інвестиційної діяльності: Автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.09 / Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К., 2008. – 32 с.

2. Геєць В.М. Якісні зміни в економіці України є нагальними // Вісник Національного банку України. – 2014.– №4. – С. 5–9.

3. Голов С.Ф. Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні: Автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.09 / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К., 2009. – 31 с.

4. Гушко С.В. Методологічний та організаційний аспекти обліку, аналізу та аудиту в управлінні підприємств гірничо-металургійного комплексу:

Автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.09 / ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К., 2011. – 33 с.

5. Кантаєва О.В. Бухгалтерський облік та аналіз інноваційної діяльності підприємств: організація і методологія: Автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.09 / Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир, 2015. – 36 с.

6. Accounting Horizons, 2015 // aaajournals.org

7. Accounting Review, 2015 // aaapubs.org.

8. Business Finance Accounting, 2015 // onlinelibrary.wiley.com

УДК 657.1

Кузьменко Р.О., студент, Радіонова Н.Й., к.е.н, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

На сьогоднішній день однією з найважливіших умов для забезпечення нормального функціонування і розвитку всієї сфери підприємництва є економічна безпека підприємств. Кризовий стан економіки вимагає консолідації зусиль науковців і практиків з метою теоретичного обґрунтування проблем безпеки, розробки та використання ефективних механізмів її забезпечення як необхідної умови здійснення економічних трансформацій і зміцнення української нації. Щоб забезпечити це, необхідно постійно аналізувати фінансовий стан, проводити обґрунтоване наукове дослідження фінансових відносин і руху фінансових ресурсів у процесі фінансовогосподарської діяльності кожного підприємства тобто проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання. Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності.